

Олександр Коротич
Київ, Україна

ОСВІТНІ ПРАКТИКИ УКРАЇНЦІВ У США: МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДОСВІДУ В УКРАЇНІ

Маючи у полі зору наших наукових інтересів українську етнічність у США, маємо додати до запропонованої теми деяку інформацію, що стосується можливості запозичення та використання в українських умовах досвіду освітніх практик українців у США.

Почнемо з того, що визначимо відмінності у глобальній перспективі культурницьких рис США та України. Широковідомим є факт, що у США на державному рівні підтримується політика мультикультуралізму, яка, проте, не є офіційно закріпленою [Кушнарева, 2011]. Така політика знімає соціальну напругу у суспільстві у питаннях етнічної та культурної різноманітності. Оскільки нація не має домінуючої культури, то представники різних етнічних груп мають рівні права та можливості у тому числі і в освітньому середовищі. Культурна різноманітність сприяє поширенню толерантності у суспільстві, взаємодія між індивідами відбувається не на основі приналежності до основної культури чи субкультури, а на основі особистих інтересів та уподобань індивідів. До речі, те саме спостерігається і у релігійному середовищі: Америка будучи релігійно різноманітною не встановлює домінуючої релігії, що дозволяє гуртувати суспільство на основі громадянських та гуманістичних цінностей [Putnam, 2010].

У той же час, в Україні спостерігається відродження національної ідеї та встановлення і поширення національної культури. Зараз ще не можливо спрогнозувати кінцеві наслідки цих процесів, проте, у суспільному середовищі помітно збільшується поляризація. Представники етнічних меншин в Україні, особливо росіяни, намагаються відторгнути домінуючу культуру. Вони встановлюють систему стереотипів та принципів для власної внутрішньої протидії українському середовищу. Такі наслідки викликані деякою неприродністю процесів, зазначених на початку абзацу. Зараз вони мають направленість згори до низу, тобто поширюється завдяки владним структурам. Самі по собі вони не були створені політичною елітою, але саме вона перехопила гасла радикальних сил, які вийшли на українську політичну арену після Революції Гідності. Їх радикальні ідеї відображають прагнення лиш деякої частини суспільства, у той час як саме суспільство не є радикальним.

Саме тому інші, у тому числі етнічні меншини, почали відторгати встановлювані українські національні практики.

Тож маємо таку картину відмінностей: США є етнічно та культурно різноманітною країною і ця різноманітність підтримується на державному рівні. Україна також є етнічно різноманітною країною, проте на державному рівні тут підтримується ідея національної монокультури. Це є вихідним положення для аналізу практик шкільництва серед менших, адже саме про нього йде мова у нашому семінарі.

Саме система культурної різноманітності надала можливості для виникнення різноманітності практик етнічного шкільництва у США. Усі етнічні громади, у тому числі і українські, мають право тут самостійно обирати форми та методи етнічного навчання для своїх дітей. Була побудована система українського шкільництва у США, до якої входять декілька типів шкіл, а саме: школи, в яких викладання здійснюється українською мовою; школи, у яких, серед інших, вивчаються українознавчі предмети; загальноосвітні навчальні заклади, у яких вивчається українська мова; навчальні заклади, у яких українська мова вивчається факультативно; недільні та суботні школи; дитячі дошкільні заклади, що мають україномовні групи [Educational..., 2014]. Така система дозволяє батькам обирати, наскільки їх діти мають бути ознайомлені з культурною та науковою спадщиною українського народу. Велику роль у поширенні етнічного знання про Україну відіграють українські релігійні громади. У США більше 50% громадських організацій мають відношення до релігії [Putnam, 2010], тому школи не стали виключенням – більшість суботніх та недільних шкіл працюють саме при релігійних громадах, та фінансуються ними [Teacher..., 2011]. Такі школи є найчисельнішими, оскільки дозволяють батькам ознайомити своїх дітей з культурою та мовою українського народу, при цьому не відриваючи їх від звичайного шкільного середовища та однолітків. І такі практики є ефективними, дані досліджень свідчать, що близько 15% українців спілкуються вдома українською мовою і ще 15% російською [Коротич, 2014], це вказує на відносно високий рівень збереження українською громадою власної мови, зважаючи на велику кількість міжетнічних шлюбів та високий ступінь інтеграції українців до американського суспільства.

Продемонстровані практики не є надто контроверсійними для України, адже вони, у своїй більшості, були сформовані лише завдяки громадській свідомості українських етнічних та релігійних громад у США. Їх бажання транслювати власну культуру дітям стало вихідним у становленні українського шкільництва за океаном. За умов помірної децентралізації України, а саме –

збільшення ролі місцевих громад, даний досвід можливо застосувати для етнічних меншин, які проживають на території України. Надання права меншинам обирати на місцях наскільки залученими їх діти мають бути до культури та мови власного етносу зніме питання формування всезагального українського шаблону навчання для етнічних меншин. У такому випадку державна стратегія має бути розроблена лиш щодо питань фінансування освітніх програм етнічних меншин, а це вже набагато менша проблема. Також, необхідно мати на увазі, що підтримувана в Україні система національної монокультури може ускладнити адаптацію практик українців у США до українського освітнього середовища, оскільки вказані практики були сформовані у іншій суспільній системі. На нашу думку, зняття національного питання з поля зору українського суспільного дискурсу та переключення уваги на побудову громадянського суспільства, матиме позитивний вплив на поширення толерантності в Україні і на покращення становища її етнічних меншин.

References:

Коротич О. ‘Динаміка соціально-демографічних характеристик української етнічності у США’, Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент 15/2014, с. 44-55.

Кушнарева Е. ‘Мультикультурализм в США’, Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики 1(7)/2011, с. 125-127.

Putnam R. and Campbell D., American Grace: How Religion Divides and Unites Us, (New York: Simon & Schuster, 2010).

Educational Council. Ukrainian Congress Committee of America, 2014. [Electronic resource]. – Mode of access: http://www.ucca.org/index.php?option=com_content&view=article&id=15&Itemid=13&lang=en

Teacher conference. MIST-online: Ukrainian Weekly for the whole world, 2011. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://meest-online.com/?p=1004>

Oleksandr Korotych
Kyiv, Ukraine

EDUCATIONAL PRACTICES OF UKRAINIANS IN THE USA: POSSIBILITIES FOR APPLICATION OF EXPERIENCE IN UKRAINE

Since we have Ukrainian ethnicity in the USA as a center of our scientific interests, we would like to add some information to the proposed topic of the seminar. Our paper deals with the possibilities for adaptation and use of the American Ukrainians educational practices in the educational field of Ukraine.

Let us begin with the search of global differences between cultural spaces of the USA and Ukraine. Well-known fact is that the USA government supports multiculturalism policy, even if it is not officially adopted [Kushnareva, 2011]. Such policy reduces social tension based on ethnic and cultural diversity in the society. As American nation doesn't have dominating culture, representatives of the different ethnic groups have equal possibilities in education. Cultural diversity promotes tolerance in the society. That is why interactions between individuals are based on their personal interests, likes, or dislikes, and not on affiliation to main culture or to subculture. By the way, such situation applies also for the religious sphere: the USA, being religiously diverse, has not chosen dominating religion. It promotes the unification of the society on the basis of civil and humanistic values [Putnam, 2010].

In the same time, in Ukraine we can observe revival of the national idea and the installation and spread of the national culture. We can't yet predict the final consequences of these processes, but we've already noticed the rise of polarization in the Ukrainian society. Representatives of the ethnic minorities in Ukraine, especially Russians, are trying to reject dominating culture. They have build the system of stereotypes and principles for own internal counter with the Ukrainian environment. Such consequences caused by artificiality of the processes, mentioned in the beginning of the paragraph. Now they are directed from top to bottom, namely they are spreading regarding to the authorities. Political elites had not invented them; they just adopted them from radical forces that have appeared on the Ukrainian political stage after the Revolution of Dignity. Ideas of these radical forces reflect opinions of some part of the Ukrainian society, but whole society is not radical. That is why others, including ethnic minorities, started to reject Ukrainian national practices.

Now we get the picture of the differences: the USA is ethnic and cultural diverse and its diversity is supported by the authorities. Ukraine is also ethnic diverse, but here the idea of national monoculture is supported on the state level. This is a basic

condition for the analysis of the schooling practices among the minorities, since it is a main topic of our seminar.

It is the system of cultural diversity which contributed the most in the creation of wide diversity of the USA national minorities schooling practices. All ethnic communities, including Ukrainian, have the right to choose forms and methods of the ethnic education for their children. The system of Ukrainian schooling in the USA has four types of schools: 1) schools, which are taught in Ukrainian; 2) schools, where students study Ukrainian subjects among others; 3) secondary schools, which taught Ukrainian language; 4) schools where Ukrainian language is taught as an optional subject. Also in the USA there are few kindergartens with the Ukrainian-language group [Educational..., 2014]. This system allows parents to choose how involved their children should be in the studying of the cultural and scientific heritage of the Ukrainian nation.

Ukrainian Greek Catholic Church and Ukrainian Orthodox Church play a big role in the spreading of the Ukrainian ethnic knowledge. Since in the USA more than 50% of communities are religious [Putnam, 2010], schools are not exclusion – most of the Sunday and Saturday schools are under the patronage of these two religious organizations [Teacher..., 2011]. Sunday and Saturday schools are most numerous, since they allow parents to get their children acquainted with the Ukrainian culture and language without taking them from their usual school environment and their peers. Such practices really are effective. Researchers find 15% of the Ukrainians in the USA speak Ukrainian at home and another 15% speak Russian [Korotych, 2014]. It indicates the high level preservation of own language in the Ukrainian community, having in mind, of course, the big number of the interethnic marriages and high level of the Ukrainians integration into the American society.

Demonstrated practices are not very controversial for the Ukraine. Most of them were formed regarding to public consciousness of the Ukrainian ethnic and religious communities in the USA. Their will to translate ethnic cultural knowledge for the children was the main reason for the installation of the Ukrainian schooling system in the USA. Such experience can be applied for the ethnic minorities of Ukraine, if decentralization will happen and the local communities will adopt more power. If the local communities will have right to choose how involved their children should be into the culture and language of own ethnos, the question of forming universal formula for education of national minorities in Ukraine will lose actuality. Then will rise the need of state program to finance the educational initiatives of national minorities, but this matter is easier. Also we should have in mind the system of the national monoculture supported by authorities can become the barrier for the

adaptation of the American Ukrainians practices into the Ukrainian educational system, since they were formed in the other social system. For our opinion, putting off the national question in the Ukrainian discourse and switching of the public attention to the installation of the public society will have a positive impact on the spread of the tolerance in Ukraine and will improve the situation of its ethnic minorities.

References:

Educational Council. Ukrainian Congress Committee of America, 2014. [Electronic resource]. – Mode of access: http://www.ucca.org/index.php?option=com_content&view=article&id=15&Itemid=13&lang=en

Teacher conference. MIST-online: Ukrainian Weekly for the whole world, 2011. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://meest-online.com/?p=1004>

Korotych O. ‘Динаміка соціально-демографічних характеристик української етнічності у США’ (Dynamics of socio-demographic characteristics of the Ukrainian ethnicity in the USA), Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент 15/2014, с. 44-55.

Kushnareva E. ‘Мультикультуралізм в США’ (Multiculturalism in the USA), Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики 1(7)/2011, с. 125-127.

Putnam R. and Campbell D., American Grace: How Religion Divides and Unites Us, (New York: Simon & Schuster, 2010).